13-5-1987
Transmis à M. Coordination
Toegezonden aan de H.

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Communications, le 6 mai 1987, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière", a donné le 11 mai 1987 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 6 mei 1987 door de Minister van Verkeerswezen verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer", heeft op 11 mei 1987 het volgend advies gegeven :

L'arrêté en projet tend à compléter la liste des agents qualifiés pour veiller à l'exécution des lois et arrêtés en matière de roulage, figurant à l'article 3 de l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière, en y ajoutant "les miliciens affectés à la gendarmerie dans l'exercice de leurs fonctions".

En vertu de l'article 69, alinéa 2, de la loi du 2 décembre 1957 sur la gendarmerie, modifié par la loi du 4 mars 1987, les miliciens affectés à la gendarmerie n'ont aucune compétence de police judiciaire.

Le projet vise dans son préambule l'article 11 des lois coordonnées relatives à la police de la circulation routière.

Le rapport au Roi contient la justification suivante :

"Ces miliciens, qui seront appelés à donner des injonctions aux usagers, devront porter les insignes de leur fonction comme les autres agents qualifiés. Ils ne pourront cependant agir que sous l'autorité d'un membre de la gendarmerie et uniquement lorsqu'ils seront en service commandé.

L'arrêté royal qui est soumis à Votre signature a pour objet de reprendre ces miliciens affectés à la gendarmerie parmi les agents qualifiés cités à l'article 3 du règlement général sur la police de la circulation routière.

.../...

Par application de ce texte, ces miliciens pourront, lorsqu'ils sont en service, donner des injonctions à tous les usagers de la route, que ceux-ci soient en mouvement ou non. Cependant, en vertu de la loi précitée du 4 mars 1987, ils ne pourront pas dresser des procès-verbaux pour constater les infractions. Ces procès-verbaux seront rédigés par le personnel statutaire de la gendarmerie".

Les lois coordonnées précitées disposent de la façon suivante en leur article 11 :

"Article 11. Les agents qualifiés, portant les insignes de leurs fonctions, peuvent régler la circulation par des injonctions qui prévalent sur les dispositions des règlements généraux et des règlements complémentaires".

Ces lois contiennent aussi un article 62, alinéa 1er, rédigé de la façon suivante :

"Les fonctionnaires et agents de l'autorité délégués par le gouvernement pour surveiller l'exécution des présentes lois coordonnées constatent les infractions à ces lois et aux règlements sur la police de la circulation routière par des procès-verbaux faisant foi jusqu'à preuve contraire".

Il résulte clairement de cette dernière disposition légale que les agents désignés à l'article 3 de l'arrêté royal du 1er décembre 1975 précité peuvent dresser des procès-verbaux faisant foi jusqu'à preuve contraire. En rangeant les miliciens affectés à la gendarmerie parmi ces agents, le Roi méconnaîtrait donc l'article 69, alinéa 2, de la loi du 2 décembre 1957 sur la gendarmerie.

.../...

Si le Gouvernement entend permettre à ces miliciens de collaborer à la police de la circulation routière, il doit rédiger un texte énonçant les missions qui leur sont confiées. Ce texte devrait tenir compte du statut légal particulier des miliciens affectés à la gendarmerie.

Het ontworpen besluit strekt tot aanvulling van de lijst van de personen die bevoegd zijn om toezicht uit te oefenen op de naleving van de wetten en besluiten inzake wegverkeer, welke lijst is opgenomen in artikel 3 van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer; daaraan worden toegevoegd "de dienstplichtigen aangewezen voor de rijkswacht bij de uitoefening van hun dienst".

Krachtens artikel 69, tweede lid, van de wet van 2 december 1957 op de rijkswacht, gewijzigd bij de wet van 4 maart 1987, hebben de dienstplichtigen die aangewezen worden voor de rijkswacht, geen enkele bevoegdheid van gerechtelijke politie.

Het ontwerp verwijst in zijn aanhef naar artikel 11 van de gecoördineerde wetten betreffende de politie over het wegverkeer.

Het verslag aan de Koning bevat de volgende verantwoording :

> "Deze miliciens die bevelen zullen moeten geven aan de weggebruikers, zullen, zoals de andere bevoegde personen, de kentekens van hun functie moeten dragen. Zij zullen evenwel slechts mogen optreden onder het gezag van een rijkswachter en enkel wanneer zij in bevolen dienst zijn.
>
> Het koninklijk besluit dat U voor handtekening wordt voorgelegd, heeft tot doel de dienstplichtigen aangewezen voor de Rijkswacht op te nemen bij de bevoegde personen, opgesomd in artikel 3 van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer.

.../...

Bij toepassing van deze tekst zullen de dienstplichtigen, wanneer zij in dienst zijn, bevelen kunnen geven aan de weggebruikers, ongeacht of deze al dan niet in beweging zijn. In toepassing van de hogervernoemde wet van 4 maart 1987 zullen zij evenwel geen proces-verbaal van vaststelling van overtredingen mogen opmaken. Deze processen-verbaal zullen door het statutaire personeel van de Rijkswacht opgesteld worden".

Artikel 11 van de eerdervermelde gecoördineerde wetten luidt als volgt :

"Artikel 11. De bevoegde personen die de kentekens van hun ambt dragen, kunnen het verkeer regelen door aanwijzingen; deze gaan boven de bepalingen van de algemene reglementen en de aanvullende reglementen".

Die wetten bevatten ook een artikel 62, eerste lid, dat als volgt luidt :

"De ambtenaren en beambten van de overheid, door de regering aangesteld om toezicht te houden op de uitvoering van deze gecoördineerde wetten stellen de overtreding van deze wetten en van de reglementen betreffende de politie over het wegverkeer vast door processen-verbaal, die bewijs opleveren zolang het tegendeel niet bewezen is".

Uit die laatste wetsbepaling blijkt duidelijk dat de personen die aangewezen zijn in artikel 3 van het eerdervermelde koninklijk besluit van 1 december 1975, processen-verbaal kunnen opmaken die bewijs opleveren zolang het tegendeel niet bewezen is. Door de dienstplichtigen die aangewezen zijn voor de rijkswacht, bij die personen te rangschikken, zou de Koning dus artikel 69, tweede lid, van de wet van 2 december 1957 op de rijkswacht miskennen.

.../...

Wil de Regering die dienstplichtigen in staat stellen hun medewerking te verlenen aan de politie van het wegverkeer, dan moet zij een tekst opstellen die de opdrachten vermeldt welke hun toevertrouwd worden. Die tekst zou rekening moeten houden met het bijzonder wettelijk statuut van de dienstplichtigen aangewezen voor de rijkswacht.

La chambre était composée de

Messieurs : J. LIGOT, président de chambre,
de Heren : kamervoorzitter,

J.-J. STRYCKMANS, conseillers d'Etat,
P. FINCOEUR, staatsraden,

Cl. DESCHAMPS, assesseurs de la section de législation,

P. GOTHOT, assessoren van de afdeling wetgeving,

Madame : M. VAN GERREWEY, greffier,
Mevrouw : griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

Le rapport a été présenté par M. Cl. ROUSSEAUX, premier auditeur.

De kamer was samengesteld uit

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J.-J. STRYCKMANS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. Cl. ROUSSEAUX, eerste auditeur.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER, LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

M. VAN GERREWEY. J. LIGOT.